

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΟΜΕΑΣ ΙΙΙ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

ΝΕΟ ΚΤΙΡΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ : ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΤΣΟΥΡΑΠΗ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ – ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΕΡΖΟΓΛΟΥ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Χ.ΚΙΡΠΟΤΙΝ – Ι.ΤΡΙΠΙΔΑΚΗΣ –Σ.ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ – Α.ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αντί προλόγου	σελ.3
Εισαγωγή	σελ.4
Η ιστορία της περιοχής και η φυσιογνωμία της	σελ.6
Η Ανάπλαση της πρώην Βιομηχανικής Ζώνης Λιπασμάτων	σελ.10
Το οικόπεδο	σελ.16
Το κτιριακό συγκρότημα	σελ.18
Έμφυλη κωδικοποίηση της αρχιτεκτονικής πρότασης	σελ.27
Μελέτη φωτισμού	σελ.28
Ενεργειακός σχεδιασμός	σελ.29
Ηχομόνωση – Ακουστική	σελ.30

Αντί προλόγου

Δραπετσώνα. Τόπος προσφύγων

Στα βράχια και στο σίδερο μωρέ πιαστήκαμε
σαν τα πουλιά
χτίσαμε τη ζωή μας στο πισσόχαρτο
και ξεδιψάσαμε απ' το δάκρυ του ξενιτεμού

Σε τούτα εδώ τα απόκρημνα τα βράχια μωρέ
μαυρίσαμε τα χέρια μας μες στα καμίνια
μα ήταν τα ασπρόρουχα πανάκια που ανέμιζαν
και ατένιζαν το πέλαγο
Σαν τα παιδιά που τρέχαν και σκορπούσαν τους βόλους στις αλάνες
έτρεχε το νου μας στις αλησμόνητες πατρίδες

Και ζήσαμε αχ! Ζήσαμε!
Στις γειτονιές μας σμίγαμε
στα γιασεμιά και τ' αγιοκλήματα
κι οι βελονιές, τα λόγια, οι θύμισες
οι ιστορίες, τα γέλια και οι παρηγορίες
χάραξαν τις πεζούλες
και ύφαναν τον ιστό
την ιστορία που έγγραφε και ύφαινε της πόλης το μοτίβο

Τα σίδερα δεν σκούριασαν
Οι μέρες, οι ζωές μας, τα γιασεμιά και τα αγιοκλήματα,
όλα τους γίναν θύμισες
χαράχτηκαν στο βράχο
κι ο βράχος τις αγκάλιασε, τις φύλαξε
Τα σίδερα σφαλίσαν τις ζωές μας
τις κάναν θησαυρό

Τα κομματάκια από γυαλίπου στο καμίνι ρίξαμε
να γίνουν πάλι φως
ξεστράτισαν και γλίστρησαν κι αυτά λαμπιριστά γυαλένια
Σκαρφάλωσαν τους βράχους
καθρέφτισαν το φως, το μέλλον, την ελπίδα
Το φως της γνώσης που έγινε βαρκούλα και ταξίδεψε
ταξίδεψε τις τύχες μας, τις τύχες των παιδιών μας
και μονοπάτι έγινε που πάλι πίσω τα φερε
το μονοπάτι και το φως, ο βράχος και το σίδερο
Χρυσάνθη Τσουράπη

Εισαγωγή

Πρόκειται για το Νέο Κτίριο Δημοτικής Βιβλιοθήκης Δραπετσώνας & Ιστορικού Αρχείου Λιπασμάτων το οποίο προτείνω να στεγαστεί σε οικοπέδο ιδιοκτησίας Ι.Μελισσανίδη (πρώην ιδιοκτησίας Αγροτικής Τραπέζης) το οποίο ο Δήμος Κερατσινίου – Δραπετσώνας σκοπεύει να απαλλοτριώσει. Παράλληλα προτίνω την επανάχρηση ισογείου κτιρίου των αγροτικών αποθηκών, το οποίο βρίσκεται σε παρακείμενο οικόπεδο ιδιοκτησίας του Δήμου και λειτουργεί ως αποθήκη και χώρος αθλητισμού, και μετατροπή του σε χώρο Τέχνης.

Η θέση του οικοπέδου μελέτης είναι σημαντική εφόσον αποτελεί όριο του γκρεμού/βράχου στην παραλιακή μετώπη, το φυσικό όριο της πόλης με τη θάλασσα (ΟΛΠ). Αποτελεί το σημείο σύνδεσης του περιπάτου της παραλιακής μετώπης (που έχει αφητηρία τον αρχαιολογικό χώρο Καστρακίου) με την περιοχή ανάπλασης της πρώην Βιομηχανικής Ζώνης Λιπασμάτων.

Εικόνα 1 : Αεροφωτογραφία της περιοχής μελέτης. Δυτικός λιμένας ΟΛΠ, Πολιτιστική Ακτή, Περιοχή Ανάπλασης

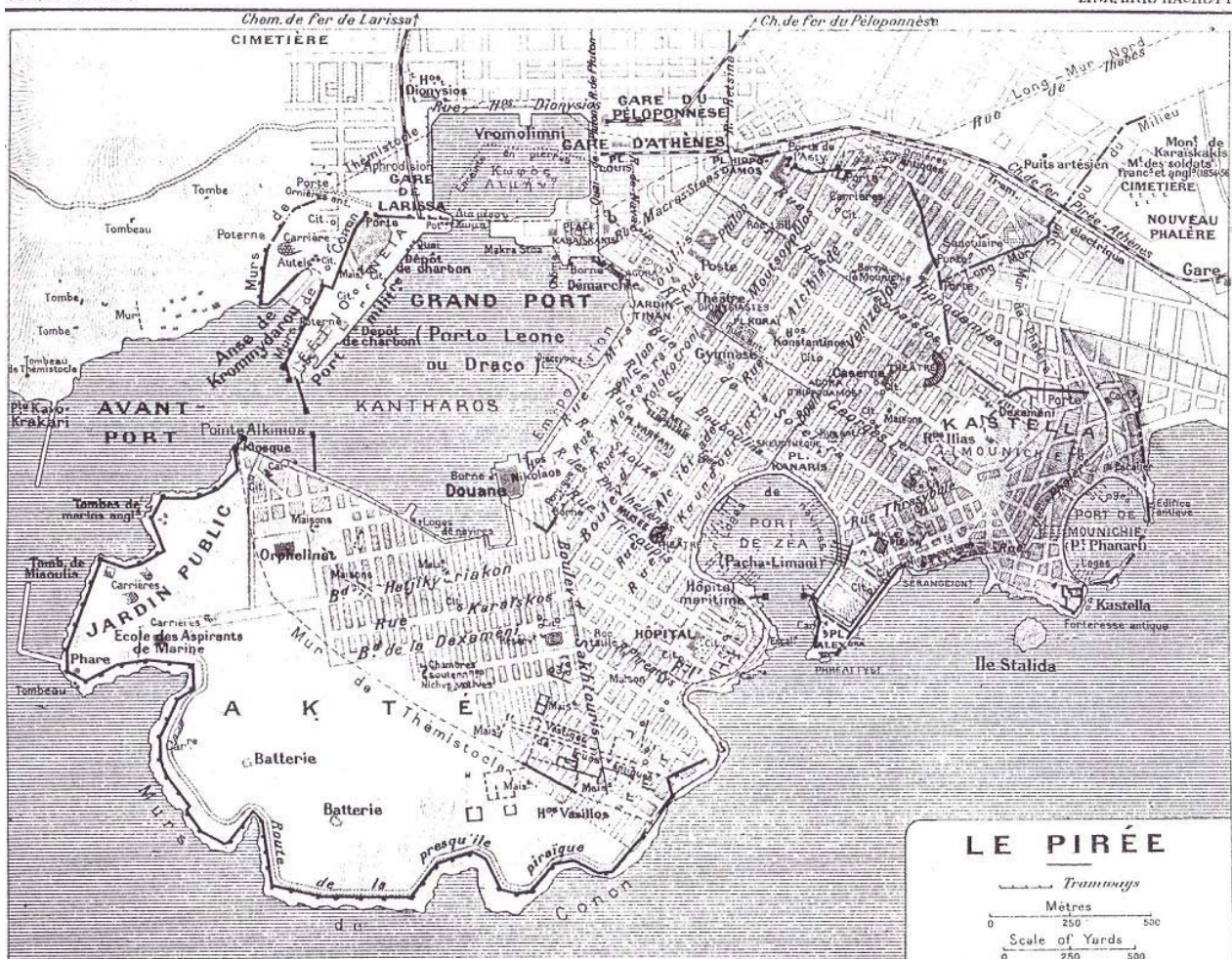
Κατά την επεξεργασία του θέματός μου με απασχόλησαν τα ακόλουθα σημεία :

- Η ιστορική εξέλιξη της πόλης και οι κοινωνικές μεταβολές κατά τη διάρκεια της εξέλιξης αυτής.
- Η δημιουργία γεννήτριας αστικής αναψυχής.
- Ο χαρακτήρας του παραλιακού μετώπου. Η σχέση της πόλης με αυτό. Η θέση του οικοπέδου και του κτιριακού συνόλου σε αυτό.
- Η ανάγνωση του αστικού ανάγλυφου της πόλης.
- Η ανάπλαση της πρώην βιομηχανικής ζώνης των Λιπασμάτων. Οι προτάσεις που έχουν κατατεθεί γι'αυτήν. Η σύνδεση της πόλης με την περιοχή ανάπλασης και η θέση του οικοπέδου μου σε αυτό τον συνδετικό ιστό. Η πρόταση μου.
- Δίκτυα : Στην κοινωνία της πληροφορίας ποια είναι τα υπάρχοντα δίκτυα που συνδέουν τη Δραπετσώνα με τους γύρω Δήμους , πως ενισχύονται αυτά μέσω της παρέμβασής μου και ποια είναι τα νέα δίκτυα που δημιουργούνται.
- Πολιτιστική ακτή. Οι προτάσεις που έχουν κατατεθεί για αυτήν από τον ΟΛΠ. Η αναφορά και η θέση του κτιριακού μου συνόλου στην Πολιτιστική Ακτή. Βήμα σε νέους ανθρώπους και νέους καλλιτέχνες.
- Ο βράχος – ο γκρεμός , η φυσιογνωμία του και ο κυρίαρχος χαρακτήρας του.
- Η φυσιογνωμία της διαδρομής – περιπάτου στην παραλιακή μετώπη. Αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης και η δική μου πρόταση.
- Οι διαδρομές εσωτερικά και εξωτερικά των κτιρίων του κτιριακού μου συνόλου. Η ροή της κυκλοφορίας και της πληροφορίας.
- Φυσικές και τεχνητές κερκίδες και πεζούλες. Ο ρόλος τους στη θέαση.
- Ο χαρακτήρας και η φυσιογνωμία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης και του Ιστορικού Αρχείου στη σύγχρονη κοινωνία. Ο υπερτοπικός χαρακτήρας τους. Νέες τεχνολογίες και νέες μορφές πρόσβασης στη γνώση. Διαδραστική σχέση επισκέπτη – αντικειμένου.
- Η ενίσχυση της πρόσβασης και της συμμετοχής των γυναικών. Η απρόσκοπτη πρόσβαση των κοινωνικά ασθενέστερων και των μεταναστών. Επανασύνδεση των προσφύγων. Η απρόσκοπτη πρόσβαση των ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους , τις δραστηριότητες και τη γνώση.

Η ιστορία της περιοχής και η φυσιογνωμία της

Ο Δήμος της Δραπετσώνας είναι ένας δήμος με μακρύ ιστορικό παρελθόν. Στην αρχαιότητα ονομαζόταν **Θυμοιάδα**. Οι όρμοι στην περιοχή των Λιπασμάτων χρησιμοποιήθηκαν από τους Αθηναίους για στρατιωτικό σκοπό. Οι κάτοικοι ασχολούνταν κυρίως με την αλιεία, αλλά δεν έλειπε και η πειρατεία σε συνδυασμό με το λαθρεμπόριο. Μέσα στον χώρο του εργοστασίου των Λιπασμάτων σώζεται έως και σήμερα το μνημείο του Θεμιστοκλή.

Μέσα στους αιώνες που ακολουθούν, η περιοχή υπέστη πολλές καταστροφές από πολέμους, επιδρομές και πειρατείες. Το 1830, η περιοχή άνηκε κυρίως σε Τούρκους. Λίγα μόνο κομμάτια γης άνηκαν ως μούλκι στην πολυμελή οικογένεια Γκίνη.

Εικόνα 2 : Χάρτης της ευρύτερης περιοχής του Πειραιά 18^{ου} αι.

Η δημιουργία της βιομηχανικής ζώνης στη Δραπετσώνα ξεκίνησε το 1881 με την αγορά έκτασης - στην περιοχή αυτή- από τους αδελφούς Μελετόπουλους «προς χρήσιν Δημοτικών Σφαγείων». Την ίδια εποχή ξεκινά η εκβιομηχάνιση του κράτους από τον Πειραιά. Παράλληλα αυξήθηκε και η ζήτηση γαιών για την εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων . Οι αστοί ανέλαβαν τότε κάθε πρωτοβουλία στην επέκταση της πόλης του Πειραιά ακόμη εντονότερα , όταν ξεκίνησε το πρόγραμμα εγκατάστασης σιδηροδρόμου. Στις 25 Απριλίου του 1909 μία ομάδα τραπεζιτών και βιομηχάνων μεταξύ των οποίων και ένας από τους εμπνευσμένους τεχνικούς της εποχής, ο χημικός Ν. Κανελλόπουλος ίδρυσαν την "Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων". Άρχισε έτσι να δημιουργείται ένα μεγάλο βιομηχανικό συγκρότημα που επρόκειτο να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στη ζωή της πόλης τα επόμενα 90 χρόνια. Το εργοστάσιο των Λιπασμάτων με συνεχείς αγορές οικοπέδων απλώθηκε σιγά - σιγά σε επιφάνεια 250.000 τ.μ. σε όλη την έκταση της χερσονήσου από τον Λιμενοβραχίονα Κράκαρη μέχρι τον Όρμο των Σφαγείων.

Το 1914 δημιουργείται στο εργοστάσιο ο κλάδος της Υαλουργίας ο οποίος επεκτάθηκε και εξελίχθηκε σε πλήρες εργοστάσιο υαλουργίας το οποίο συνέχισε να επεκτείνεται μέχρι το 1932. Την ίδια περίοδο και προ του 1921 η εταιρεία κατασκεύασε στα βόρεια όρια του συγκροτήματος, σε έκταση 80.000 τ.μ. στον Όρμο Σφαγείων, συνοικισμό κατοικιών για τους υπαλλήλους και τους εργάτες του εργοστασίου. Ο συνοικισμός αυτός εκτός από τα κτίρια των κατοικιών είχε κοινόχρηστους χώρους και πλατείες, αλλά και κτίρια όπως πλυντήρια κ.α.

Το 1915 η σφαγή των Αρμενίων από τους Τούρκους , που συνεχίστηκε και επί του Ελληνικού πληθυσμού τα επόμενα χρόνια μέχρι και το 1922 , ανάγκασε πολλούς από αυτούς να έλθουν στον Πειραιά . Επειδή ο κεντρικός Πειραιάς θεωρείτο οικιστικά κορεσμένος, έστρεψαν τους αρμένιους προς τις ακραίες συνοικίες όπως η Δραπετσώνα . Μετά την Μικρασιατική καταστροφή του 1922 ο Πειραιάς γέμισε από πρόσφυγες ενώ το Τσιμεντάδικο , το Γυαλάδικο και τα Λιπάσματα βρήκαν φτηνά εργατικά χέρια . Ολόκληρες εκτάσεις μεταβλήθηκαν αυτόματα σε παραγκουπόλεις όπου βασιλεύει τοπισσόχαρτο. Ασφαλώς για την οριστική αποκατάστασή τους σε ανθρώπινες υποφερτές συνθήκες είχε ληφθεί απόφαση να ανεγερθούν πέτρινες διπλοκατοικίες και τετρακατοικίες , αλλά η υλοποίηση του προγράμματος προχωρούσε αργά και άρχισε μόλις το 1931 .

Περί το 1968 η μονάδα του παλιού Υαλουργείου έκλεισε και έμεινε μόνο η Μονάδα παραγωγής τζαμιού, μέσω μηχανών. Το 1980 δημιουργείται σε προέκταση του παλιού Υαλουργείου ο κλίβανος 80 στον οποίο μεταφέρεται το μεγαλύτερο τμήμα παραγωγής τζαμιού. Το εργοστάσιο Λιπασμάτων κλείνει οριστικά το 1998 και έκτοτε ένας αγώνας ξεκινά για την ανάπλαση της λιμενοβιομηχανικής ζώνης .

Η εξέλιξη ενός προσφυγικού συνοικισμού σε εργατική συνοικία και στη συνέχεια σε ένα πυκνό οικιστικό ιστό από πολυώροφες πολυκατοικίες δεν έγινε από λάθος , αλλά δημιουργήθηκε από μηχανισμούς που έχουν άποψη και θέση στην κοινωνία και τις σχέσεις μέσα σε αυτήν. Η κάλυψη της παραλιακής μετώπης , η οικοδόμηση του αιγιαλού , ο αποχαρκτηρισμός ιστορικών κτιρίων και περιοχών και η οικοδόμησή τους δεν γίνεται τυχαία ή από αμέλεια αλλά βάσει πολιτικού σχεδιασμού. Η κυριαρχία του ιδιωτικού αυτοκινήτου σε βάρος των μέσων μαζικής μεταφοράς, των πεζών, των ποδηλατών, των ελευθέρων χώρων είναι σίγουρα πολιτική άποψη. Η όλο μεγαλύτερη εγκατάλειψη των δημοσίων χώρων των πόλεων και η παραχώρησή τους σε ιδιώτες να αναπτύξουν σε αυτούς επιχειρηματική δραστηριότητα αποτελεί σημάδι των καιρών.

Από την λαϊκή αρχιτεκτονική , την παράγκα και τοπισσόχαρτο φτάσαμε στην πολεοδομία του χάους. Την τραχύτητα των βράχων , των γυμνών ορεινών όγκων, των άνυδρων ρεμάτων διαδέχτηκε η ίδια τραχύτητα του νέου αστικού τοπίου: πρώτα το συνεχές μέτωπο της βαριάς βιομηχανίας - Εταιρεία Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων Δραπετσώνας, Ανώνυμη Γενική Εταιρεία Τσιμέντων «Ηρακλής», ατμοηλεκτρικός σταθμός ΔΕΗ, Shell, Mobil, BP, αλευρόμυλοι Αγ. Γεωργίου- σε όλη τη

δυτική ακτή του Πειραιά σε μια ζώνη 12 χιλιομέτρων από το Λιμάνι του Πειραιά μέχρι το Πέραμα, και αργότερα οι οκταώροφες και δεκαώροφες πολυκατοικίες της αντιπαροχής πάνω στο όριο της πόλης.

Δίπλα ακριβώς στην λιμενοβιομηχανική ζώνη απλώνονται οι πολυάνθρωπες συνοικίες. Κι ενώ στην αρχή οι περιοχές κατοικίας ασφυκτιούσαν δίπλα στις βιομηχανίες αργά αλλά σταθερά και μέσα από λαϊκούς αγώνες φτάσαμε στην αντιστροφή αυτής της κατάστασης : οι βιομηχανίες άρχισαν να ασφυκτιούν μέσα στον οικιστικό ιστό και τελικά αναγκάστηκαν να φύγουν από την περιοχή. Μόνο η ΔΕΗ λειτουργεί αυτή τη στιγμή αλλά και αυτή θα σταματήσει τη λειτουργία της μέσα στα επόμενα 2 χρόνια.

Η κάθε περιοχή στο δήμο Δραπετσώνας - Κερατσινίου και η κάθε εποχή έχει ένα δικό της ορθογωνικό υποδάμιο σχέδιο πόλης, ενώ σχεδόν σε καμία περίπτωση το ένα σχέδιο δεν ακολουθεί το προηγούμενο. Αντί λοιπόν να κυριαρχήσει το ορθογωνικό σχέδιο στο ανάγλυφο, το ανάγλυφο βρίσκεται να κυριαρχεί των πάντων. Ένα τεράστιο πάτσγουορκ συνοικιών που ακουμπά πιεστικά στις μάντρες των παλαιών εργοστασίων πριν εκτονωθεί στην ακτή.

Η πολεοδομική ταυτότητα της περιοχής χαρακτηρίζεται από μια σειρά άναρχα μικρά οικόπεδα στα οποία οι κάποτε παράγκες δίνουν τη θέση τους στις εργατικές κατοικίες και στη συνέχεια στις πολυκατοικίες της αντιπαροχής και από τα άναρχα αναπτυσσόμενα μεγάλα βιομηχανικά και λιμενικά συγκροτήματα που οι λαϊκοί αγώνες για μια καλύτερη ζωή και πρόσβαση στον αιγιαλό οδήγησε σε αποψίλωση δίνοντας τη θέση τους στο επίσης άναρχο και εγκαταλελειμμένο πράσινο και ένα έδαφος που χρήζει άμεσης εξυγίανσης πριν προχωρήσει η οποιαδήποτε ανάπτυξη.

Η κατοικία στις σύγχρονες πόλεις ταυτίστηκε με την κοινωνική καταξίωση και από αυτή τη διαδικασία δε θα μπορούσε να ξεφύγει η Δραπετσώνα. Νέες κοινωνικές ομάδες ενσωματώθηκαν στις παραδοσιακές γειτονιές και επιβλήθηκαν στο αστικό περιβάλλον. Μια ανώτερη οικονομική τάξη -που δεν απαρτίζεται απαραίτητα από τους κατοίκους της περιοχής- χρησιμοποιεί τη νεόδμητη κατοικία δίπλα στο μελλοντικό χώρο της Ανάπλασης ως μέσο προβολής και επιβολής. Η συμβολική διάσταση της κατοικίας επισκίασε τη λειτουργική της δομή και αυτό το συμπέρασμα καταγράφεται σε όλα τα κτιριακά κελύφη των νεόδμητων πολυκατοικιών.

Μαζί με τη βιομηχανία και τη ρύπανση εξαφανίστηκαν όμως και χιλιάδες θέσεις εργασίας τροφοδοτώντας την πόλη και την ευρύτερη περιοχή του Πειραιά με χιλιάδες ανέργους, οι περισσότεροι από τους οποίους βρίσκονταν τότε λίγα χρόνια πριν τη συνταξιοδότηση και αυτή η κατάσταση τους εξόντωσε και οικονομικά και κοινωνικά. Αυτή είναι η δεύτερη κατηγορία κατοίκων της περιοχής και είναι και αυτή που φέρει και την ιστορία της περιοχής.

Το τελευταίο ωστόσο κύμα μετανάστευσης στην χώρα με την ταυτόχρονη διάθεση πολλών διαμερισμάτων των εργατικών πολυκατοικιών πρόσθεσε επιπλέον ποιοτικά χαρακτηριστικά στον πληθυσμό της πόλης. Δεν μπορούμε πλέον να μιλάμε μόνο για τόπους υπερτοπικού ενδιαφέροντος αλλά πρέπει να αναφερόμαστε και στον πολυπολιτισμικό τους χαρακτήρα.

Τα διατηρημένα κελύφη στον χώρο της ανάπτυξης σε συνδυασμό με τις προσφυγικές πολυκατοικίες του Αγ.Διονυσίου αλλά και τον Μικρασιάτικο συνοικισμό του Κερατσινίου ψάχνουν να βρουν τη νέα τους λειτουργική ταυτότητα και το νέο τους ρόλο ανάμεσα στις ραγδαία αναπτυσσόμενες πολυκατοικίες , στην ανάγκη για δημιουργία Μητροπολιτικού πάρκου και πολιτιστικής ακτής και στα επεκτατικά -απ' την άλλη- σχέδια του ΟΛΠ.

Εικόνα 3 : Τα διατηρητέα βιομηχανικά κελύφη των Λιπασμάτων

Η σημερινή εικόνα της Δραπετσώνας και ευρύτερα του δυτικού παραλιακού μετώπου παγιώθηκε, όταν πάνω σ' αυτό το εύθραυστο και ρευστό πλέγμα ανολοκλήρωτων προθέσεων για την ανάπλαση, χύθηκε με τραχύτητα η παχύρρευστη μάζα της πολυκατοικίας. Η οικονομική κρίση στάθηκε μοναδική τροχοπέδη σε αυτή την εξάπλωση.

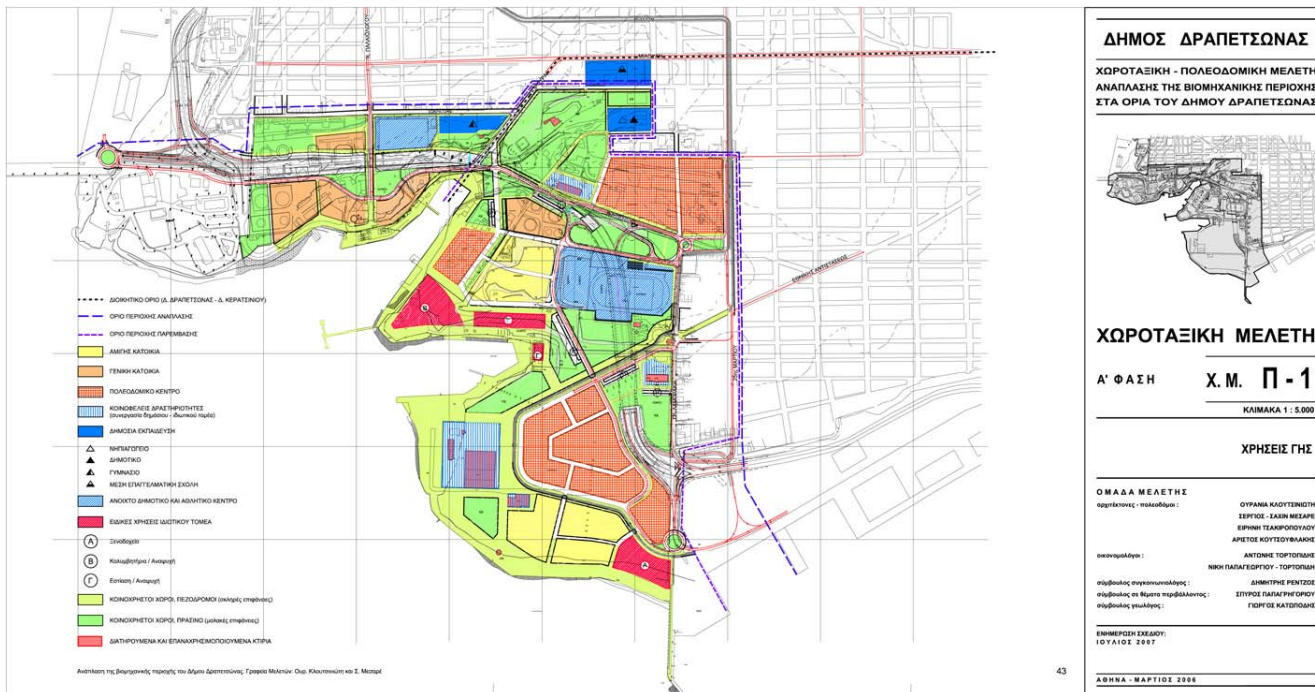

Εικόνα 4 : Κολάζ φωτογραφιών όπου φαίνεται η ιστορική εξέλιξη της φυσιογνωμίας της περιοχής.

Η Ανάπλαση της πρώην Βιομηχανικής Ζώνης Λιπασμάτων

Α.Οι προτάσεις που έχουν κατατεθεί δημόσια για την περιοχή της Ανάπλασης

- Μελέτη Ομάδας Κλουτσινιώτη - Δήμος Δραπετσώνας

Εικόνα 5 : Χάρτης χρήσεων γης μελέτης Κλουτσινιώτη

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΠ-1: Προβλεπόμενες Χρήσεις γης ανά κατηγορία

ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΡΙΩΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ: 660,95 στρ.

Προβλεπόμενες χρήσεις	ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ		ΚΕΡΑΤΣΙΝΙ		ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΟ	
	στρ.	%	στρ.	%	στρ.	%
ΣΥΝΟΛΟ	527,90	79,87/100,00	133,05	20,13/100,00	660,95	100,00/100,00
ΜΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΜΟΙ ΧΩΡΟΙ	350,92	66,47	107,25	80,61	458,17	69,32
ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ (πάρκα, πλατείες, δρόμοι, πεζόδρομοι, παράκτια ζώνη, κλπ.)	281,34	53,29	91,05	68,43	372,39	56,34
ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ						
Συγκρότ. Υαλουργείου, Ηλεκτρική, Ινστιτ. Κανελλόπουλου, διατηρούμενα ΑΓΕΤ	24,16		0,00		24,16	
Αθλητικά	41,78		10,60		52,38	
Εκπαίδευση	4,00		5,60		9,60	
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΜΟΙ ΧΩΡΟΙ	176,98	33,53	25,80	19,39	202,78	30,68
1. Κεντρικές λειτουργίες	86,29		0,00		86,29	
2. Ξενοδοχείο	8,83		0,00		8,83	
3. Αναψυχή	12,17		0,00		12,17	
4. Γενική κατοικία	15,87		25,80		41,67	
5. Αμιγής κατοικία	53,82		0,00		53,82	

- Πρόταση Τσιρίδη (υποψηφίου Δημάρχου και μέλους της επιτροπής Ανάπλασης)

- * Τα διατηρητέα (17.500 μ2) μπορούν να μετατραπούν -κατά το δυνατόν- σε πολιτιστικούς χώρους.
- * Το 12.000 μ2 περίπου (7-8% του συνόλου) για αναψυχή-εστίαση μπορούν να παραμείνουν με μια σωστή χωροθέτηση έτσι ώστε να μην μένει νεκρή περιοχή το Μητροπολιτικό Πάρκο και να είναι ο χώρος φιλικός για πρόσβαση από τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής.
- * Το ξενοδοχείο-συνεδριακό κέντρο των 18-20.000 μ2 θα μπορούσε να παραμείνει
- * Χώροι 20-25.000 μ2 κοντά στην ακτή Βασιλειάδη και στο ξενοδοχείο θα μπορούσαν να υπηρετήσουν ένα ναυτιλιακό κέντρο σαν τη μόνη αποδεκτή δραστηριότητα για προσφορά απασχόλησης και ανάπτυξης στην περιοχή.

Το σύνολο των παραπάνω κτισμένων χώρων (70-75.000 μ2) με συντελεστή δόμησης bruto 0,12 επιτρέπει τη δημιουργία Μητροπολιτικού Πάρκου με υψηλό πράσινο καθώς τα εκμεταλλεύσιμα οικοδομικά τετράγωνα θα φτάνουν περίπου στο 10% της συνολικής έκτασης. Επίσης υπάρχουν άφθονοι χώροι για επιχειρήσεις αναψυχής και εστίασης, για πολιτιστικές δραστηριότητες και για οικονομική ανάπτυξη στους τομείς του Τουρισμού και της Ναυτιλίας, δηλαδή εκεί όπου η χώρα μας έχει συγκριτικό πλεονέκτημα.

Εικόνα 6 : Πρόταση Τσιρίδη

• Πρόταση ΕΜΤ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Μητροπολιτικό Μουσείο Ιστορίας της Τεχνολογίας στα κτίρια του Υαλουργείου σε δομημένη επιφάνεια 27.000 τ.μ. σε συνδυασμό με τους επισκέψιμους- επιδείξιμους με τον διατηρητέο εξοπλισμό «in situ» βιομηχανικούς χώρους.

Εθνικό Κέντρο Διάσωσης Διαχείρισης και Δικτύωσης Βιομηχανικών Αρχείων και Τεχνικών Βιβλιοθηκών στα Κτίρια Διοίκησης και Τεχνικών Υπηρεσιών σε δομημένη επιφάνεια 2.600 τ.μ περίπου.

Αρχαίο Λιμενικό Κτίσμα στη ΝΔ ακτή.

Δίκτυο Επισκέψιμων Χώρων με διατηρητέο ιστορικό εξοπλισμό των μονάδων Μηχανουργείου, Θεικού Οξέος, Ηλεκτρικού Σταθμού σε δομημένη επιφάνεια 10.600 τ.μ και του Ταινιοδρόμου Κράκαρη.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ινστιτούτο Χημείας και Γεωργίας «Νικόλαος Κανελλόπουλος» το οποίο διατηρείται ενεργό με τη σημερινή του χρήση σε δομημένη επιφάνεια 2.600 τ.μ περίπου.

Χώροι Ανώτατης Εκπαίδευσης σε επέκταση του Ινστιτούτου Χημείας και Γεωργίας «Νικόλαος Κανελλόπουλος».

Οι χώροι αναπτύσσονται σε νέα και παλαιά κτίρια περί το Ινστιτούτο.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Συνεδριακό Κέντρο (5.000 θέσεων) το οποίο αναπτύσσεται στο θαλάσσιο μέτωπο της Ν ακτής στα Τολλ Λιπασμάτων χρήση σε δομημένη επιφάνεια 17.800 τ.μ περίπου.

Εκθεσιακό Κέντρο το οποίο συγκροτεί ενότητα με τα υπόλοιπα δύο σε επαφή με την κεντρική είσοδο και στεγάζεται στις Αποθήκες Πρώτων Υλών Λιπασμάτων σε δομημένη επιφάνεια 4.900 τ.μ περίπου.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ- ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Πολυδύναμοι χώροι εκδηλώσεων και αναψυχής στα κτίρια των Αποθηκών Υαλουργείου, Σφαγείων, Τριβίου, Γραφείων Μεταλλείων σε δομημένη επιφάνεια 22.400 τ.μ περίπου. Σε αυτά περιλαμβάνονται αίθουσες θεάτρου, κινηματογράφου και συναυλιών, αίθουσες εκθέσεων τέχνης, εστιατόριο και bar-café, ανοιχτές διαμορφώσεις συναυλιών και πολιτιστικών εκδηλώσεων οι οποίες αναπτύσσονται περί τον βασικό νότιο δρόμο του συγκροτήματος και την ακτή του Όρμου των Σφαγείων.

Ξενοδοχειακή Μονάδα μεγάλης δυναμικότητας (500-1000 κλινών) σε νέα κτίρια στο θαλάσσιο μέτωπο στην περιοχή Όρμου Σφαγείων και Δεξαμενών Αμμωνίας σε δομημένη επιφάνεια 78.000 τ.μ περίπου.

Εναλλακτικό σενάριο : Συγκρότημα κατοικιών και Ιστιοπλοϊκό Αγκυροβόλιο.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Ο υπόλοιπος χώρος του οικοπέδου των πρώην εργατικών κατοικιών με επιφάνεια 40.000τ.μ. περίπου.

• Μελέτη Παπαγιάννη (για τον ΟΛΤ)

Η μελέτη προβλέπει μέσο συντελεστή δόμησης (ΜΣΔ=0,60) και τις εξής χρήσεις γης στο σύνολο των 352.000μ² της έκτασης που αποτέλεσε αντικείμενο της μελέτης:

- 71.099μ² επιχειρηματικό κέντρο προσανατολισμένο στη ναυτιλία
- 98.813μ² για αμιγή κατοικία διαφόρων μορφών
- 60.698μ² για χώρους λιανικού εμπορίου
- 29.871μ² για χώρους εστιατορίων και καφέ
- 35.545μ² για χώρους αναψυχής και τουρισμό
- 40.625μ² για κοινωφελείς δραστηριότητες, πολιτισμό, εκπαίδευση και αθλητισμό
- Προτείνονται δύο μουσεία «για την σχέση των Ελλήνων με τη θάλασσα» και «για τη συμβολή των Μικρασιατών στην ανάπτυξη του Πειραιά», ένα κέντρο υποβρύχιας φύσης και πολιτισμού και ένα κολέγιο για στελέχη ναυτιλιακών επιχειρήσεων.

Οι μελετητές αντιμετωπίζουν την περιοχή μελέτης σαν ένα ενιαίο οικόπεδο στο οποίο το 46,5% της έκτασης θα αποτελεί κοινόχρηστο υπαίθριο χώρο συμπεριλαμβανομένης και της παραθαλάσσιας ζώνης.

Η κεντρική ιδέα είναι η χωροθέτηση χρήσεων πολιτισμού στις εξοχές και εμπορικών καταστημάτων και αναψυχής στις εσοχές που δημιουργεί η ακτογραμμή, της κατοικίας, του εμπορίου και των χρήσεων διοίκησης στα όρια του οικισμού, και τέλος η χωροθέτηση του πρασίνου στο χώρο του παλαιού Γυψάδικου με ταυτόχρονη δημιουργία πλαζ στον όρμο Φαρών, αλλά και σε μια ζώνη παραλιακά από τον τάφο του Θεμιστοκλή έως τον ταινιοδρόμο.

Εικόνα 6 : Πρόταση Παπαγιάννη

Β. Η πρότασή μου για μια ευρύτερη ένταξη του κτιρίου μελέτης στο παραλιακό μέτωπο και την περιοχή Ανάπλασης. Δημιουργία γεννήτριας αστικής αναψυχής.

Κατά την επεξεργασία της διαδρομής, που ξεκινά από τον αρχαιολογικό χώρο Καστρακίου στην είσοδο της Πολιτιστικής ακτής και καταλήγει στην περιοχή της Ανάπλασης, πρόθεσή μου είναι η σχηματοποίηση ενός ανάγλυφου τοπίου που επικεντρώνεται στη του σχέση δομημένου ορίου της πόλης με το φυσικό τοπίο και στην αμφίσημη σχέση του ορίου μεταξύ πόλης και θάλασσας.

Η επιδερμίδα του εδάφους και οι διαδρομές σε αυτήν ανασυγκροτούνται, ένα νέο τεχνητό έδαφος με υλικά από το φυσικό τοπίο, δημιουργεί ένα δυναμικό υπόβαθρο, αποτελούμενο από πτυχωτές επιφάνειες που άλλοτε διεισδύουν η μία μέσα στην άλλη και άλλοτε παραμερίζουν ή υψώνονται για να φιλοξενίσουν συγκεκριμένες λειτουργίες.

Μέσα στον χώρο της Ανάπλασης προτίνω οι διαδρομές να ακολουθούν την ίδια ακριβώς τυπολογία ενώ για τις ζώνες δόμησης η βασική αρχή είναι η ομαλή και σταδιακή εκτόνωση του αστικού ιστού της πόλης προς το θαλάσσιο μέτωπο και η δημιουργία ήπιων οικιστικών και μη δομημένων κυψελών σε όλη την έκταση της ανάπλασης και όχι η συγκέντρωση του κτιριακού φορτίου σε συμπαγή οικοδομικά τετράγωνα.

Το πράσινο σαν φυσικό στοιχείο δε χρειάζεται να είναι απομονωμένο και αποστειρωμένο από τον αστικό ιστό, με τη μορφή ενός ατελείωτου πάρκου που θα καταλήγει στη θάλασσα, αλλά μπορεί να είναι ένας ζωντανός οργανισμός που θα φέρει μέσα του τις οικιστικές κυψέλες, το υπόβαθρο, μαζί με το στοιχείο του βράχου, πάνω στο οποίο θα γίνουν οι πολεοδομικές χαράξεις.

Η κεντρική μου ιδέα με την επεξεργασία του θέματός μου είναι η δημιουργία ενός «ρέοντος» συνδιασμού πολιτιστικών δραστηριοτήτων και ψυχαγωγίας όπου ο χρήστης θα λειτουργεί σε μια διάδραση με το περιβάλλον. Η Πολεοδομία η ίδια μπορεί να γίνει ελαφρύτερη και να μετατραπεί σε μια «χαρούμενη» γνώση.

Τα διατηρητέα βιομηχανικά κελύφη να ενταχθούν στον νέο ιστό όχι μόνο μέσω της επανάχρησης σαν μεμονωμένα στοιχεία μιας άλλης εποχής, αλλά και μορφολογικά τα στοιχεία της αρχιτεκτονικής τους να απαντώνται καθ' όλη την διαδρομή της παραλιακής μετώπης, ακόμα και στην περιοχή μελέτης μου που αποτελεί κομβικό σημείο σε αυτή.

Εικόνα 7 : Η παραλιακή μετώπη και ο άξονας περπατάου

Γεννήτρια αστικής αναψυχής :

- Διάδραση - Επιφάνειες παραστάσεων:
Ο χρήστης να συμμετέχει στη διαμόρφωση του αστικού τοπίου. Άνθρωποι διαφορετικής κουλτούρας να απαντούν στις απροσδόκητες σχέσεις με το αστικό περιβάλλον που τους προκαλούν οι χώροι αναψυχής και να οικειοποιούνται αυτούς τους χώρους με διαφορετικό τρόπο. Κάποιος χρησιμοποιεί μια επιφάνεια για να καθίσει, κάποιος άλλος για να διαβάσει ένα βιβλίο, ένας τρίτος για να ξαπλώσει και να χαλαρώσει.
- Χρονική ετερογένεια :
Πρότασή μου είναι η κάλυψη όλου του εύρους των δραστηριοτήτων αναψυχής: πολιτιστική/κοινωνική αναψυχή, χαλάρωση, αθλητισμός, διάβασμα, η ενθάρρυνση των πολιτών

από όλες τις κοινωνικές ομάδες για αυτές τις δραστηριότητες και η συνάντηση αυτών των κατηγοριών αναψυχής κατά τη διάρκεια της ημέρας.

- Φύλλο και χώρος:

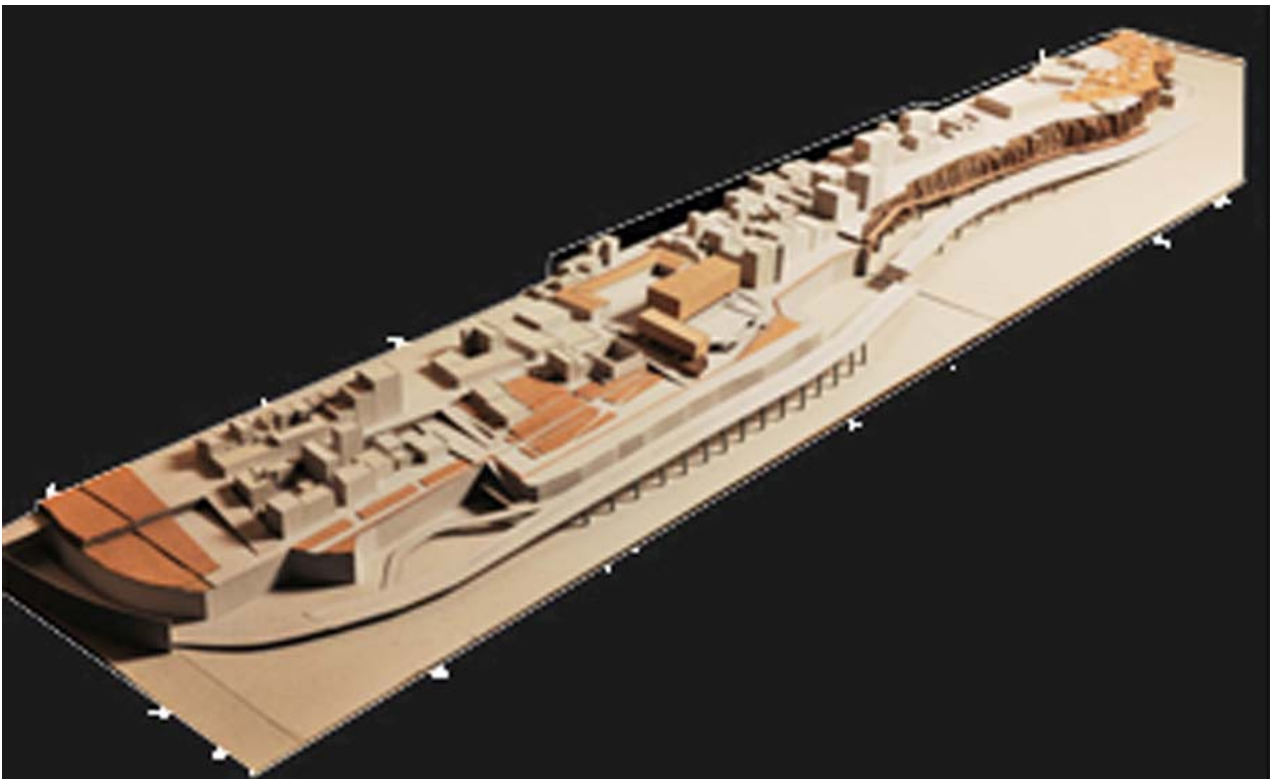
Προτείνω την έμφυλη κωδικοποίηση του αστικού περιβάλλοντος ώστε να είναι οικείο , ασφαλές και προσβάσιμο από όλες τις κοινωνικές ομάδες: Από τα παιδιά και τους νέους , τους ηλικιωμένους , τις γυναίκες – μητέρες που θα θέλουν να απολαύσουν τον περίπατό τους με το καρότσι με το παιδί τους ή να έχουν πρόσβαση στη γνώση , τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τους τουρίστες , τους μετανάστες.

- Τοπική επιρροή:

Επεξεργάζομαι την κουλτούρα και την ιστορία της περιοχής και των γενικών τάσεων αναψυχής των κατοίκων . Τις εμπλουτίζω με νέες σύγχρονες δραστηριότητες αναψυχής στον υπαίθριο χώρο. Οι κάτοικοι της περιοχής προέρχονται από διαφορετικούς πολιτισμούς με διαφορετικές συνήθειες και πρέπει αυτά να βρίσκουν αναφορά στο πάτσγουορκ των δραστηριοτήτων αναψυχής .

- Υπερτοπικός χαρακτήρας:

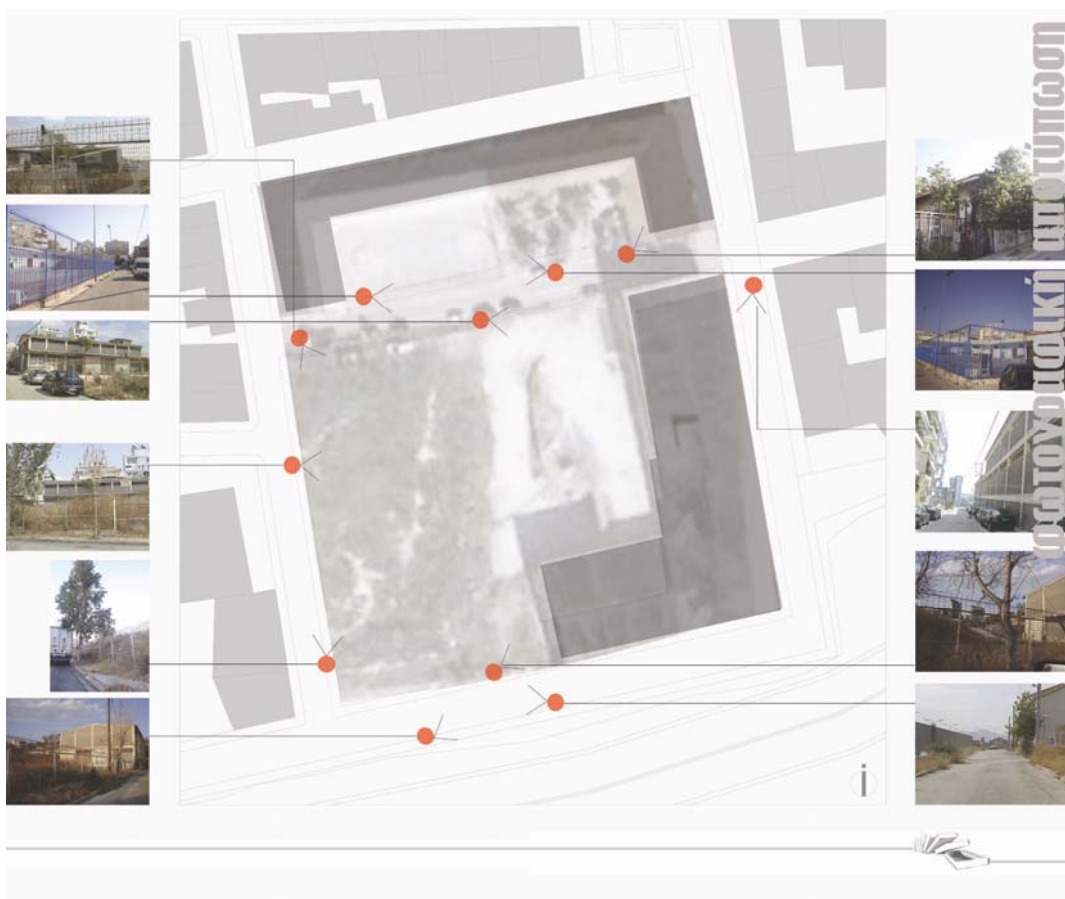
Η περιοχή μελέτης αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διαδρομής στην πολιτιστική ακτή που οδηγεί στον χώρο της Ανάπλασης. Δεν απευθύνεται λοιπόν μόνο στους κατοίκους της περιοχής και των γύρω περιοχών , αλλά και σε επισκέπτες από όλο τον κόσμο που αποβιβάζονται στο λιμάνι.

Εικόνα 8 :Η μακέτα της πρότασής μου για τη διαμόρφωση του περιπάτου

Το οικόπεδο

Το οικόπεδο μελέτης είναι συνολικού εμβαδού 7.534m², με ένα μεγάλο τμήμα βράχου να δεσπόζει στη δυτική του πλευρά και το οποίο διατηρώ, και υψομετρική διαφορά ανάμεσα στη νότια και τη βόρεια πλευρά του που φτάνει τα 5.00μ. Το υπάρχον κτίριο των αποθηκών που βρίσκεται στο οικόπεδο αποψιλώνεται.

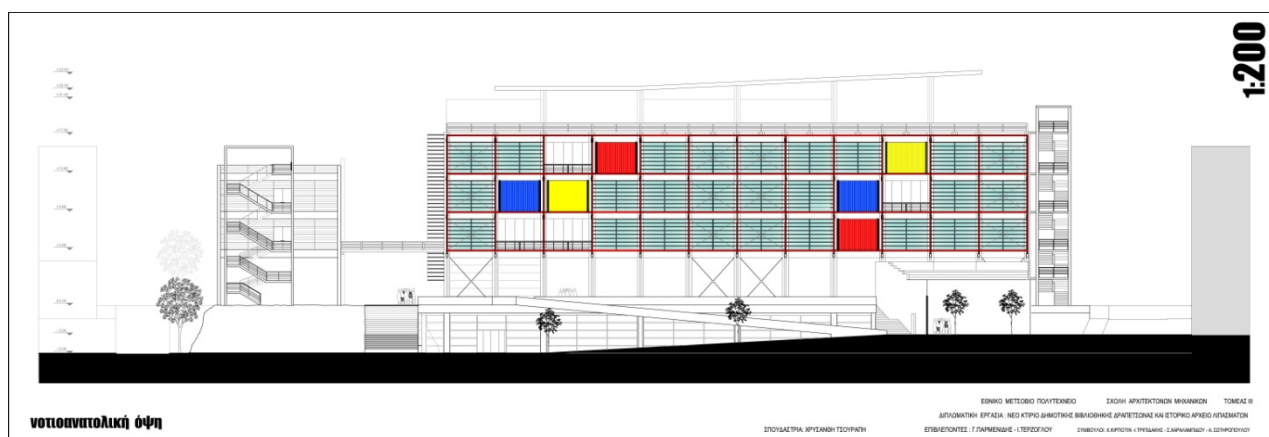

Το κτιριακό συγκρότημα

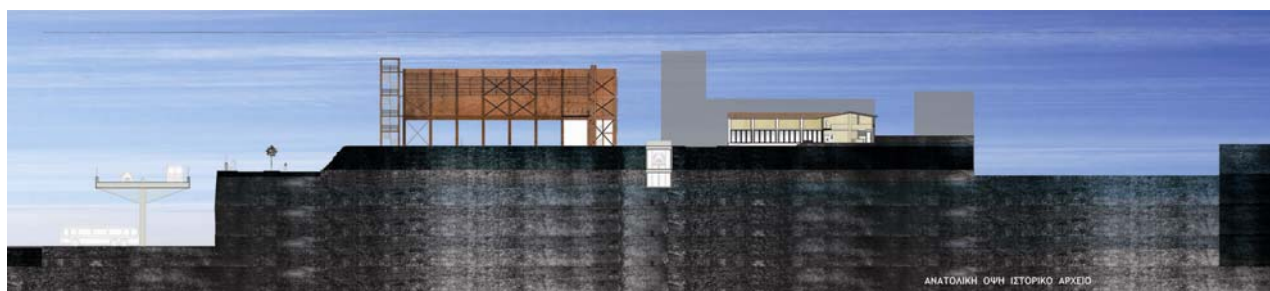
Το κτιριακό σύνολο αναπτύσσεται σε σχήμα Π υπερυψωμένο σε pilotis ενώ αξιοποιούνται και όλοι οι υπόσκαπτοι χώροι για τη δημιουργία αμφιθεάτρου , εκθεσιακού χώρου , εργαστήρια και αποθηκευτικούς χώρους.

Το κτίριο που στεγάσει το Ιστορικό Αρχείο στη δυτική πλευρά του οικοπέδου αναπτύσσεται σε 2 ορόφους πάνω από την pilotis ενώ το κεντρικό κτίριο της βιβλιοθήκης σε 3 ορόφους και δώμα. Το υπάρχον κτίριο που επαναχρησιμοποιείται στο βορινό οικοπέδο παραμένει ισόγειο με κεραμοσκεπή σχήματος Π, ενώ προστείνεται τμήμα υπογείου στη δυτική του πτέρυγα και πατάκια τόσο στη δυτική όσο και την ανατολική του πτέρυγα.

Το κτιριακό σύνολο έχει μελετηθεί βιοκλιματικά. Τα υλικά που χρησιμοποιούνται είναι : Σίδηρο , γυαλί , περσίδες , πέτρα , corten. Χαρακτηριστικές είναι και οι προεξοχές τύπου container στα 3 βασικά χρώματα κίτρινο-μπλε-κόκκινο στη νότια και βορινή όψη, οι οποίες σημασιοδοτούν τους ειδικούς χώρους στο εσωτερικό τους.

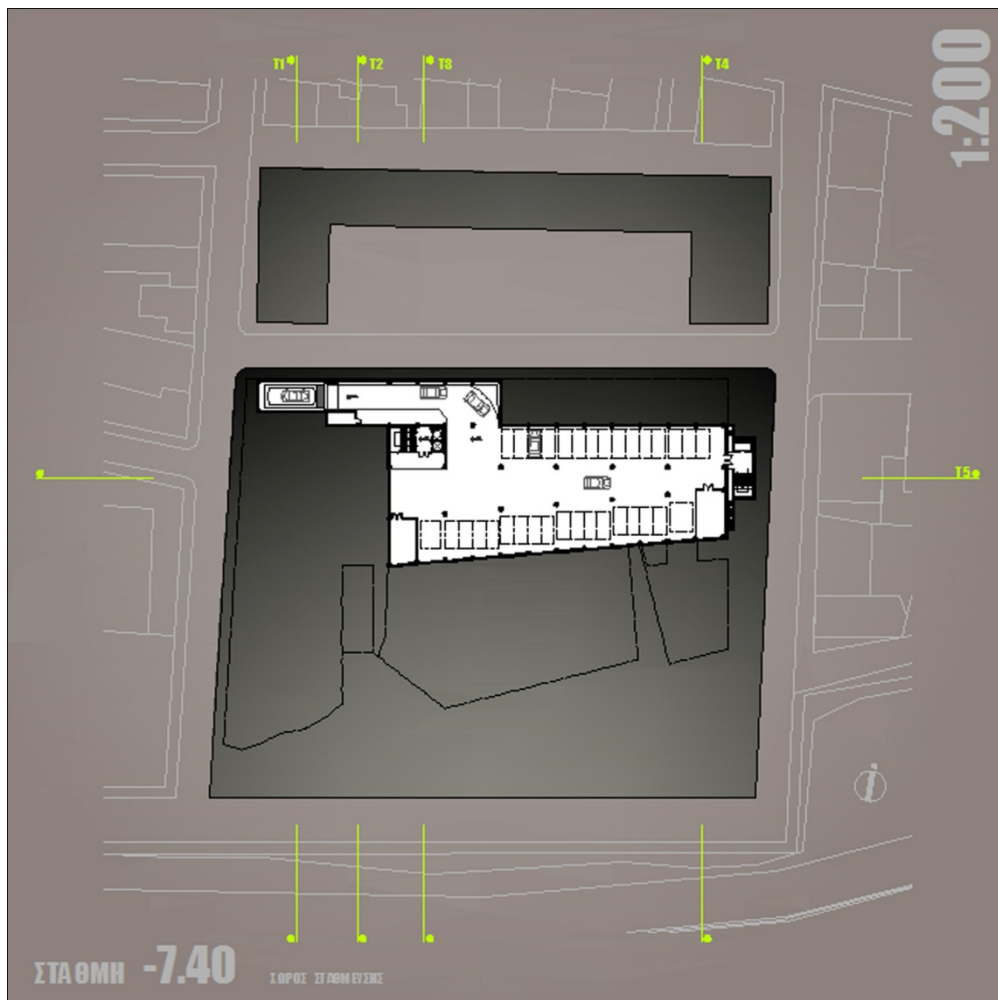

Εικόνα 11 : Νοτιοανατολική όψη

Εικόνα 12 : Νοτιοδυτική όψη Ιστορικού Αρχείου

Α. Στάθμη -7.40 ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

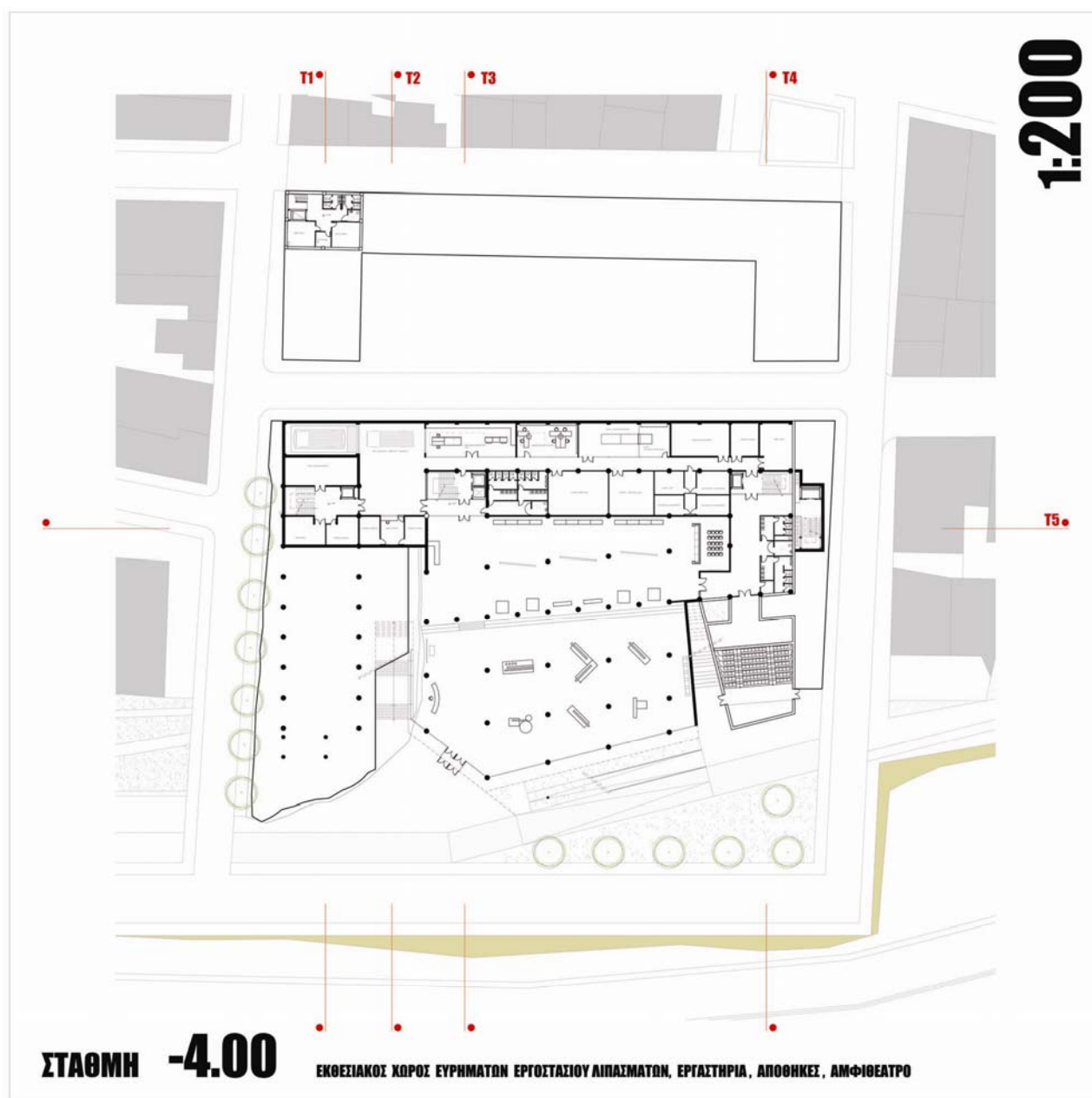
Εικόνα 13 : Κάτοψη στάθμης -7.40

Σε αυτό το επίπεδο τοποθετείται ο χώρος στάθμευσης. Η πρόσβαση γίνεται με ειδικό ανελκυστήρα από το επίπεδο της pilotis στην βοριοδυτική πλευρά του οικοπέδου. Αφορά κυρίως την εξυπηρέτηση του διοικητικού προσωπικού και ελάχιστους επισκέπτες. Από αυτή τη στάθμη ξεκινά και το εξωτερικό κλιμακοστάσιο της ανατολικής όψης του κτιρίου, εκτός από το κεντρικό εσωτερικό κλιμακοστάσιο.

ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ: 1.360m² 30 ΘΕΣΕΙΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ (ΟΙ 2 ΕΙΔΙΚΕΣ)

Β. Στάθμη -4.00

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ, ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ, ΑΠΟΘΗΚΕΣ

Εικόνα 13 : Κάτοψη στάθμης -4.00

Σε αυτή τη στάθμη στο υπόσκαπτο νότιο τμήμα του οικοπέδου στη νότια πλευρά του οικοπέδου είναι ισόγειο) τοποθετείται το αμφιθέατρο και ο εκθεσιακός χώρος μόνιμων εκθέσεων των ευρημάτων του πρώην Εργοστασίου Λιπασμάτων, ενώ στη βορινή όλα τα εργαστήρια, το κέντρο

ελέγχου , οι αποθήκες και τα WC. Σε αυτή τη στάθμη συνδέεται το κτίριο της βιβλιοθήκης με το κτίριο του Ιστορικού Αρχείου.

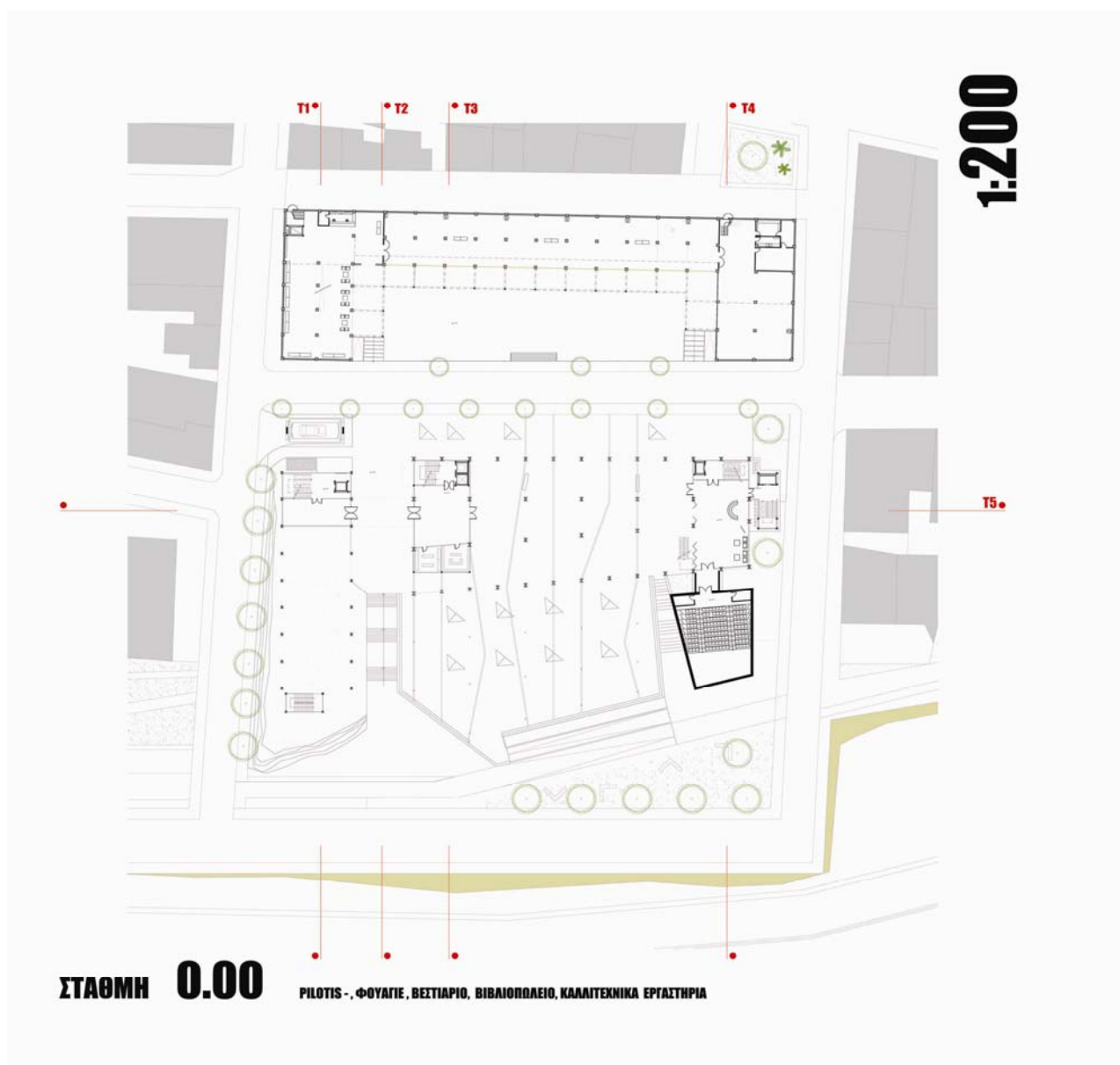
Να σημειωθεί ότι ο ανκυστήρας οχημάτων κάνει στάση και σε αυτό το επίπεδο προκειμένου να γίνεται φορτοεκφόρτωση των ευρημάτων και των τεκμηρίων.

Σε αυτό το επίπεδο το τμήμα του βράχου που διατηρείται στη δυτική πλευρά του οικοπέδου είναι εμφανές τόσο από τη νότια όψη όσο και από τη δυτική πλευρά του εκθεσιακού χώρου.

Στο κτίριο Β που επαναχρησιμοποιείται στο οικοπέδο Β, σε αυτή τη στάθμη προσθέτω υπόγειο με όλες τις βοηθητικές λειτουργίες (αποθήκες , λεβητοστάσιο , μηχανοστάσιο, WC).

Γ. Στάθμη ισογείου 0.00

ΠΙΛΟΤΙΣ , ΦΟΥΑΓΙΕ, ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

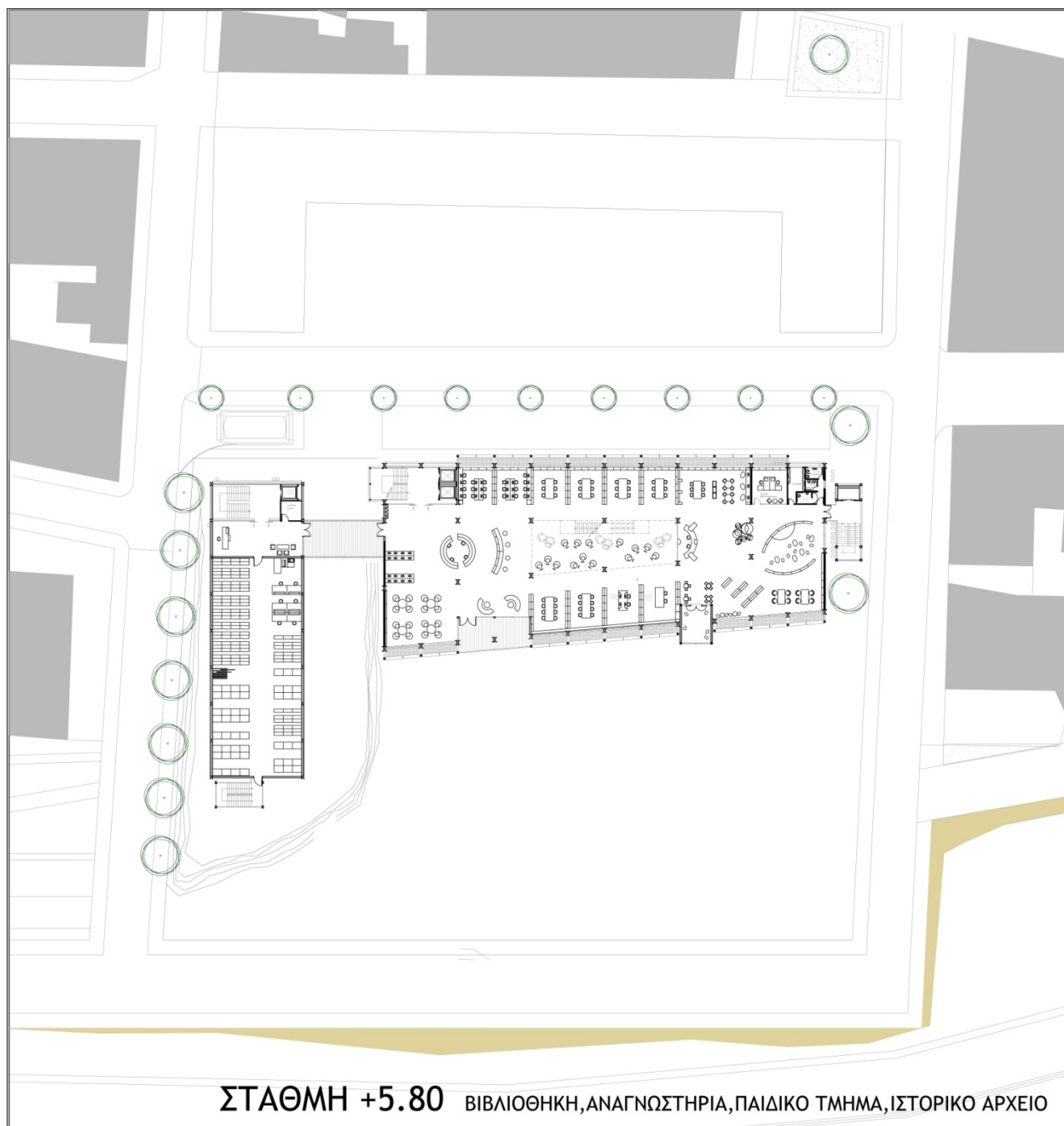

Σε αυτή τη στάθμη κυρίαρχο στοιχείο είναι η κεντρική πλατεία με τους πυραμιδοειδείς φεγγίτες και η σύνδεση των νέων επιφανειών με τον υπάρχοντα βράχο. Η άνοδος σε αυτή τη στάθμη από τη νότια πλευρά του οικοπέδου γίνεται τόσο με το εξωτερικό πλακόστρωτο κλιμακοστάσιο δίπλα στο βράχο όσο και την ράμπα από εμφανές μπετόν στη νότια όψη του εκθεσιακού χώρου της στάθμης στα -4.00μ. Αλλά και με ένα δευτερεύον κλιμακοστάσιο από μπετόν που διυσδεύει αρχιτεκτονικά διαχωρίζοντας το αμφιθέατρο από τον χώρο μόνιμων εκθέσεων.

Οι κύριοι χώροι που τοποθετούνται σε αυτή τη στάθμη είναι το φουαγιέ του αμφιθεάτρου , οι κεντρικές εισοδοι στο κτίριο της Βιβλιοθήκης και του Ιστορικού Αρχείου , ενώ στο κτίριο Β δημιουργούνται τα καλλιτεχνικά εργαστήρια που μετατρέπονται σε ενιαίο χώρο εκθέσεων και ο χώρος μόνιμων εκθέσεων.

Στην είσοδο της βιβλιοθήκης διαμορφώνεται χώρος βιβλιοπωλείου ο οποίος αναπτύσσεται και σε πατάρι , ενώ πατάρι κατασκευάζεται και στο φουαγιέ προκειμένου να διαμορφωθεί εκεί αναψυκτήριο. Από το επίπεδο του αναψυκτηρίου μέσω ράμπας ο επισκέπτης οδηγείται στις υπαίθριες κερκίδες θέασης από εμφανές μπετόν που διαμορφώνονται στην οροφή του αμφιθεάτρου. Στο κτίριο Β διαμορφώνεται επίσης πατάρι για τις διοικητικές υπηρεσίες στην ανατολική πτέρυγα , αναψυκτήριο και εκθεσιακό χώρο στην δυτική πτέρυγα , ενώ στην κεντρική πτέρυγα ένας διάδρομος – ράμπα στο επίπεδο του παταριού συνδέει τα δύο πατάρια των πλευρικών πτερυγών και δημιουργεί ενδιαφέρουσες θεάσεις στο εσωτερικό της έκθεσης.

Δ. Στάθμη +5.80 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ , ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

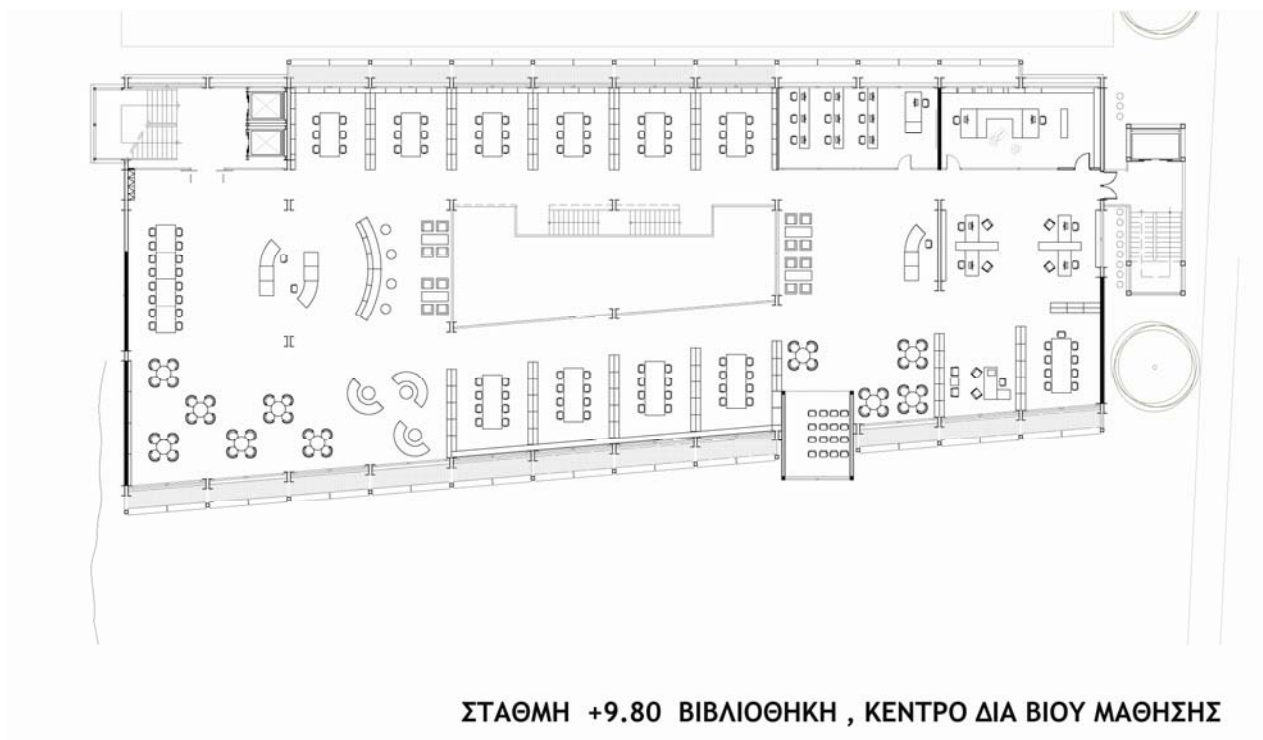
Εικόνα 13 : Κάτοψη στάθμης +5.80

Σε αυτό το επίπεδο διαμορφώνεται ο κύριος χώρος της βιβλιοθήκης με τα αναγνωστήρια , το παιδικό τμήμα , τα ευρετήρια , το κέντρο πληροφόρησης νέων , το δανειστικό τμήμα και τη γραμματεία. Σε ειδική προεξοχή στο παιδικό τμήμα έχουμε και χώρο προβολής. Στο επίπεδο αυτό διαμορφώνεται και το εσωτερικό αίθριο με ελεύθερα καθιστικά και κλιμακοστάσιο που οδηγεί στο δεύτερο επίπεδο της βιβλιοθήκης. Επίσης διαμορφώνεται ημυπαίθριος χώρος για την εξυπηρέτηση των καπνιζόντων.

Σε αυτή τη στάθμη συνδέεται το κτίριο της Βιβλιοθήκης με το κτίριο του Ιστορικού Αρχείου με εξώστη ο οποίος δίνει τη δυνατότητα πέραν του περάσματος για επιπλέον σημεία θέασης της θάλασσας.

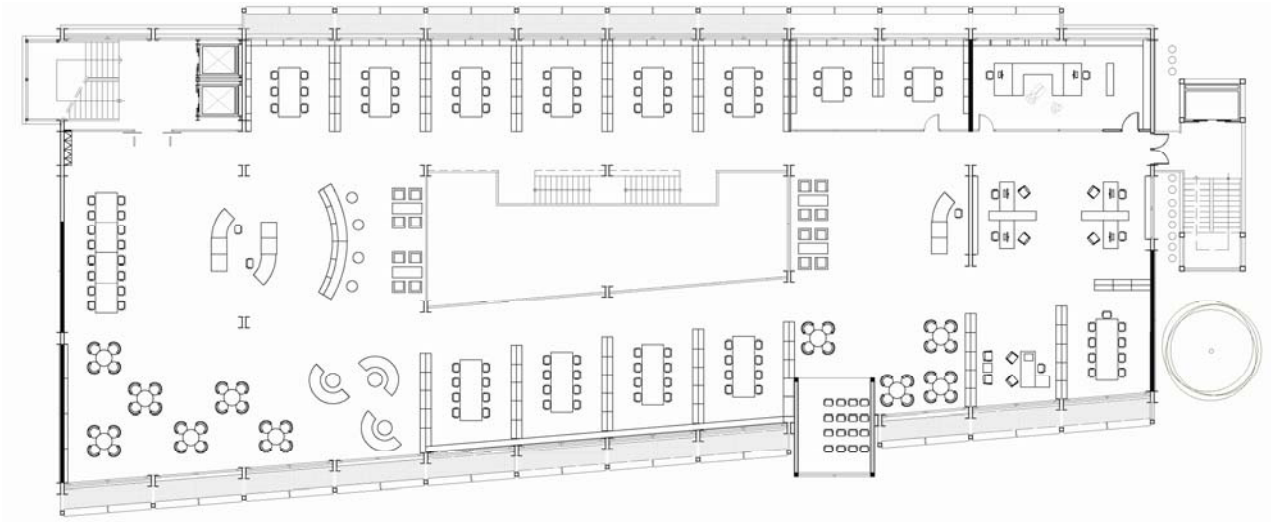
Στο κτίριο του Ιστορικού Αρχείου διαμορφώνεται η υποδοχή και ο κύριος χώρος με τα τεκμήρια που αποτελείται τόσο από κινητές θυρίδες αποθήκευσης όσο και από σταθερές μεγαλύτερου μεγέθους για σχέδια, πίνακες και βιτρώ. Οι θέσεις επεξεργασίας των τεκμηρίων είναι περιορισμένες ενώ όλος ο χώρος είναι ειδικά μελετημένος ώστε να ελέγχεται συνεχώς η θερμοκρασία και υγρασία του χώρου.

Ε. Στάθμη +9.80 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ , ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Εικόνα 14 : Κάτοψη στάθμης +9.80

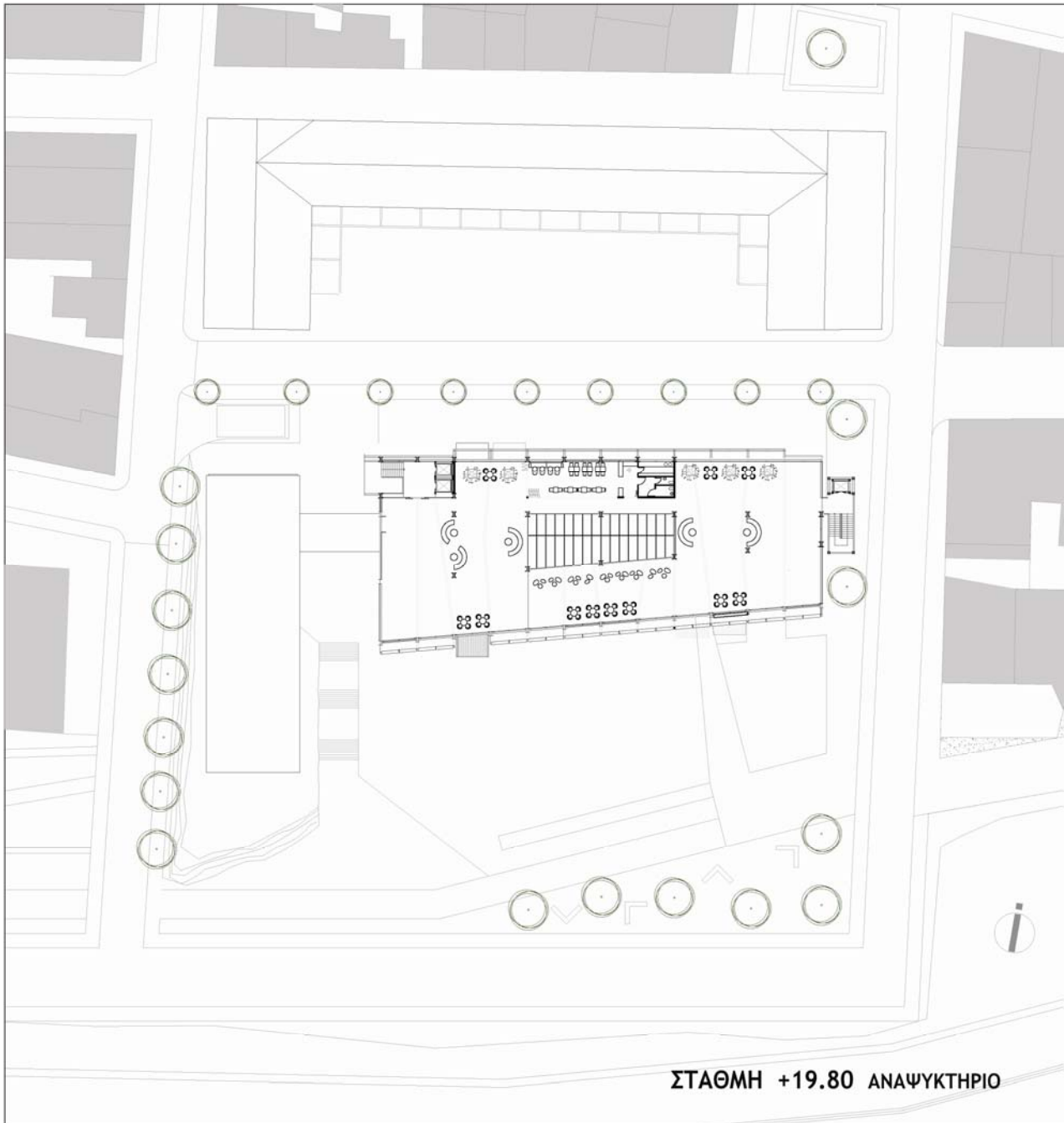
ΣΤ. Στάθμη +13.80 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ,ΕΙΔΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ , ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΣΤΑΘΜΗ +13.80 ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ,ΕΙΔΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ , ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Εικόνα 15 : Κάτοψη στάθμης +13.80

Ζ. Στάθμη +19.80 ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ

Εικόνα 16 : Κάτοψη στάθμης +19.80

Έμφυλη κωδικοποίηση της αρχιτεκτονικής πρότασης

Ο οριζόντιος άξονας κυριαρχεί και έρχεται σε αναφορά με τον έντονο κάθετο άξονα του πύργου στο κτίριο του πρώην Υπουργείου Ναυτιλίας. Ο γιγάντιος πύργος από εμφανές μπετόν αντικρίζει το είδωλό του κατακερματισμένο στην οριζόντια διάφανη γυάλινη όψη της Δημοτικής Βιβλιοθήκης.

Οι πολυώροφες πολυκατοικίες που υψώνονται επιθετικά σαν τείχος ποδοσφαιριστών σε ποδοσφαιρικό αγώνα μπροστά στο φυσικό όριο του τοπίου αποκαλύπτοντας την ανδρικότητα του κεφαλαίου διακόπτεται από την ήρεμη οριζόντια διάταξη του χώρου της βιβλιοθήκης που μέσα από τη διαφάνεια του και την υπερύψωση σε pilotis μαρτυρά το σεβασμό στην τοπική κοινωνία αφού επιτρέπει το πέρασμα και την εκτόνωση του αστικού ιστού μέσα από αυτό. Η βιβλιοθήκη στέκεται σαν ήρεμη δύναμη μοιάζοντας με τη μητέρα που πάντα ξέρει να προσφέρει τη γνώση χωρίς να την επιβάλλει.

Το ανδρικό στέκει δίπλα στο θηλυκό χωρίς να το ανταγωνίζεται. Η ανδρικότητα του κτιρίου του αρχείου με τα εμφανή κάθετα υποστυλώματα και η θηλυκότητα του κτιρίου της βιβλιοθήκης με τα στρογγυλά υποστυλώματα της όψης και τη διαφάνεια ισορροπούν συμπληρώνοντας το ένα το άλλο και συνδέονται.

Οι γυναίκες έχουν ποικίλες δυνατότητες κατά την παραμονή τους στο χώρο. Πρόσβαση στη γνώση και την κοινωνία της πληροφορίας, αναψυχή κατά τη διάρκεια περιπάτου αλλά και κατά την στάση και παραμονή στη βιβλιοθήκη, από κοινού δημιουργικές δραστηριότητες με τα παιδιά, ασφαλής διάβαση στο όριο του περιπάτου.

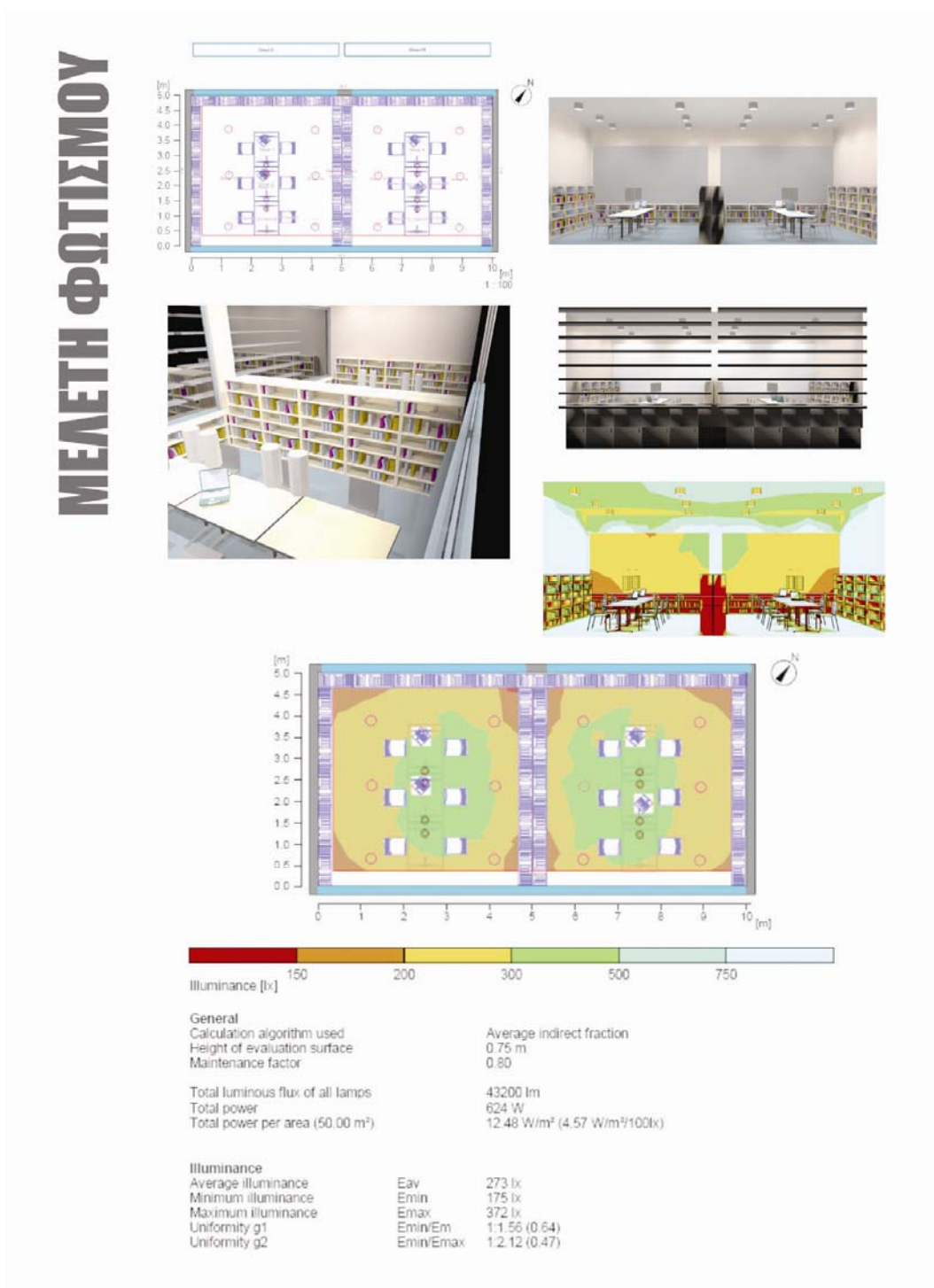
Οι δραστηριότητες στους χώρους πολιτιστικών δράσεων δίνουν τη δυνατότητα εξίσου και στα δύο φύλλα σε νέους καλλιτέχνες αλλά και σε μετανάστες που δεν θα μπορούσαν εύκολα να βρουν χώρο εργασίας και καλλιτεχνικής δημιουργίας να τον αποκτήσουν έστω και για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, να εκθέσουν τα έργα τους, να συμμετέχουν σε διεθνή workshop και να έχουν και άμεση πρόσβαση στην κοινωνία της πληροφορίας.

Η μεγάλη εκβιομηχάνιση της περιοχής με την ίδρυση του εργοστασίου των Λιπασμάτων κράτησε για σχεδόν ένα αιώνα σε υπονόμευση τις γυναίκες στην τοπική κοινωνία. Ακόμα και οι ελάχιστες που τα κατάφερναν να βρουν δουλειά στο εργοστάσιο έκαναν σκληρές δουλειές για τη φύση τους. Η μόνη ελπίδα όλων αυτών των γενεών γυναικών είναι η ανάπλαση της περιοχής των Λιπασμάτων. Ο χαρακτήρας της ανάπλασης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση από πνεύμονας πρασίνου και θέσεων εργασίας για όλους να μετατραπεί σε ναυτιλιακό κέντρο, σε ένα ναό υπερσυγκέντρωσης του κεφαλαίου, όπου και πάλι οι γυναίκες των χαμηλών εισοδημάτων δεν θα έχουν καμία θέση.

Μελέτη φωτισμού

Όλοι οι χώροι μελετήθηκαν τόσο ως προς τον φυσικό φωτισμό όσο και ως προς τον τεχνητό φωτισμό. Ο φυσικός φωτισμός κατευθύνθηκε σωστά ώστε να δημιουργεί ευχάριστες συνθήκες παραμονής στο χώρο, ενώ ο τεχνητός φωτισμός μελετήθηκε με τις αρχές της εξοικονόμησης ενέργειας (τεχνολογίας LED) και με βάση τα διεθνή πρότυπα για τα επιθυμητά επίπεδα φωτισμού σε LUX για δημόσιες βιβλιοθήκες, ιστορικά αρχαία χώρους τέχνης και αναψυχής καθώς και αμφιθέατρα.

Ενδεικτικό είναι το δείγμα μελέτης φωτισμού για τα ανγνωστήρια:

Ενεργειακός σχεδιασμός

Όπως ήδη αναφέρθηκε και παραπάνω, η νότια όψη του κτιριακού συγκροτήματος καλύπτεται από μια επιδερμίδα από κινητές περσίδες προκειμένου να κατευθύνεται σωστά ο φυσικός φωτισμός. Περσίδες ωστόσο τοποθετούνται και στη βορινή όψη αλλά και στη δυτική αφού ειδικά ο ήλιος της δύσης έχει οριζόντιες ακτίνες και μπορεί να προκαλέσει πολύ δυσάρεστες συνθήκες παραμονής στον χώρο της βιβλιοθήκης.

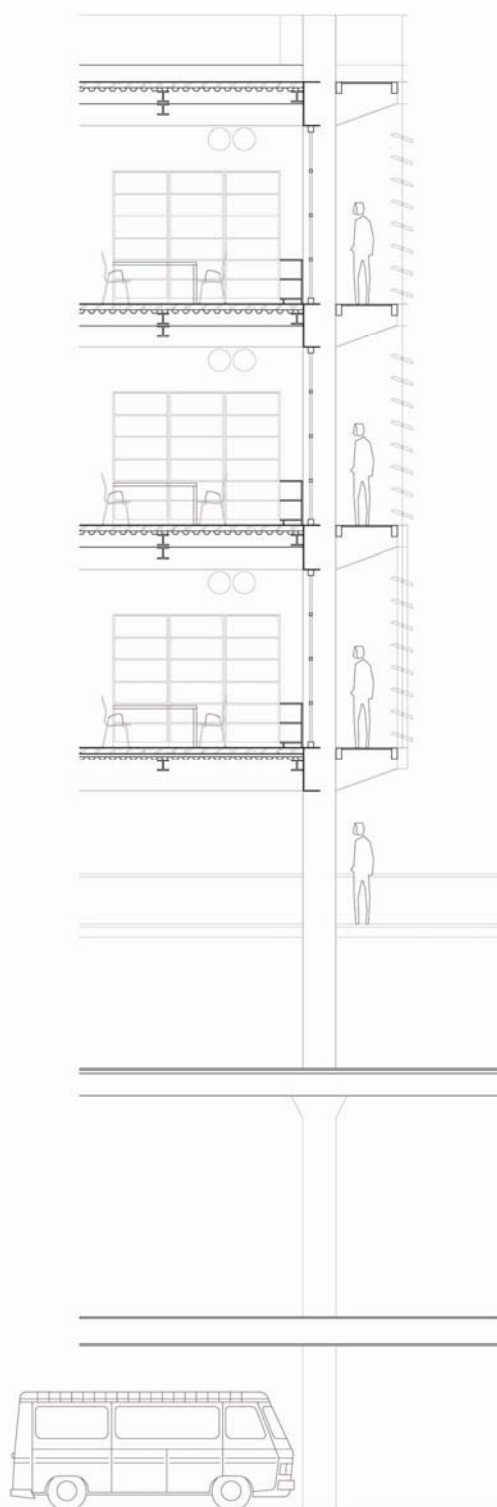
Το 20% των ανοιγμάτων της νότιας και βορινής όψης είναι ανοιγόμενα με τη μορφή φεγγίτη και ελεγχόμενα από το κέντρο ελέγχου κλιματισμού / φυσικού φωτισμού, προκειμένου τη νύχτα να ανοίγονται, να δημιουργείται διαμπερής αερισμός και να ψύχεται ο αέρας στο εσωτερικό του χώρου. Αλλά και το εσωτρικό αίθριο στο κέντρο του κτιρίου συμβάλλει στον καλύτερο αερισμό του χώρου. Το εσωτερικό του κάθε ορόφου χωρίζεται 4 ζώνες φωτισμού παράλληλα προς την νότια όψη προκειμένου να ελέγχεται καλύτερα τόσο ο φυσικός όσο και ο τεχνητός φωτισμός.

Τα φωτοβολταϊκά πάνελ στο στέγαστρο του δώματος επαρκούν για την κάλυψη του φωτισμού του κτιριακού συγκροτήματος με φωτιστικά τεχνολογίας LED.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην μόνωση της ΝΑ πλευράς με την ενισχυμένη θερμομόνωση του εξωτερικού κελύφους.

Όλες οι σωληνώσεις που αφορούν την καπνοδόχο του λεβητοστασίου, αλλά και τον κλιματισμό-εξαερισμό ξεκινούν από το υπόγειο αναδύονται στις εξωτερικές όψεις του κτιρίου, αποτελούν αρχιτεκτονικά στοιχεία αυτών των όψεων και εισέρχονται σε κάθε όροφο είτε από τη δυτική είτε από την ανατολική όψη.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΤΟΜΗ

Στο εσωτερικό του κάθε ορόφου ο αέρας απορροφάται από το δάπεδο , ενώ ο φρέσκος αέρας εξέρχεται από τα εμφανή κανάλια στην οροφή.

Ηχομόνωση - Ακουστική:

Η ηχομόνωση και η ακουστική είναι επίσης δυο θέματα που με απασχόλησαν τόσο στο κτιριακό σύνολο όσο και στον υπαίθριο χώρο.

Στον υπαίθριο χώρο και ειδικά στις πλατείες επέλεξα μαλακά υλικά όπως το γρασίδι και το λεπτό χαλίκι ώστε να αποσβένονται οι ήχοι και οι κρότοι από τις δραστηριότητες σε αυτές – κάτι που δε θα συνέβαινε με την κοινή πλακόστρωση-.

Στο αμφιθέατρο προκειμένου για την καλύτερη ακουστική ακολούθησα το σχήμα βεντάλιας στην κάτοψη και δημιούργησα εξέδρα για τον ομιλητή. Εξασφάλισα τις πρώτες ανακλάσεις του ήχου μέσω μπετονένιων και πλαστικών κατακόρυφων στοιχείων και μεταλλικών κεκλιμένων επιπέδων αναρτημένων από την οροφή. Με τη χρήση ηχοαπορροφητικών υλικών στον πίσω τοίχο γίνεται αποφυγή της ηχούς.

Στο κεντρικό κτίριο της βιβλιοθήκης , με την προτινόμενη διάταξη δημιουργώ χώρους ανάσχεσης ανάμεσα στα αναγνωστήρια και τις πηγές θορύβου. Και οι αποθηκευτικοί χώροι λειτουργούν ως χώροι ανάσχεσης (παθητική ηχοπροστασία). Τα δάπεδα είναι από καουτσούκ και φελλό ενώ στους εσωτερικούς διαδρόμους όπου πραγματοποιούνται οι πορίες των επισκεπτών στα αναγνωστήρια το δάπεδο είναι από μοκέτα. Στο παιδικό τμήμα το δάπεδο είναι από μοκέτα και τα περιμετρικά διαχωριστικά επενδύονται με ηχοαπορροφητικό υλικό , ενώ από την οροφή γίνεται κρέμαση ηχοαπορροφητικών πανέλων.

Στο κέλυφος του κτιρίου στόχος είναι η στεγανοποίηση από δύο είδη θορύβου: α) τον αερόφερτο θόρυβο και β) τον κτυπογενή θόρυβο (κρότο). Στους εξώστες τοποθετώ στις οροφές τους μεταλλικές διάτρητες κασσέτες για ηχοαπορόφηση. Οι περσίδες στις όψεις δεν προσφέρουν μόνο ηλιοπροστασία αλλά συμβάλλουν και στη διάχυση του ήχου. Στο δώμα, όπου λόγω της χρήσης του και τα δύο είδη θορύβου είναι αυξημένα , προτίνω την ειδική αντιμετώπιση του πατώματος με την κατασκευή πλωτού δαπέδου (floating floor) με τη χρήση ελαστικής φραγής στα σοβατεπί. Το δάπεδο δεν καρφώνεται πάνω στο υπόστρωμα-πάπλωμα (resilient quilt) ώστε να μη δημιουργηθεί ηχογέφυρα. Σε όλα τα κανάλια κλιματισμού – εξαερισμού τοποθετούνται σιγαστήρες (buffers) , ενώ στο χώρο με τα μηχανήματα κλιμ/σμού-εξαερισμού τοποθετούνται ηχοαπορροφητικά καλύματα (Noise Stop Sound Blankets).